

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/26

ZAKLJUČNO POROČILO RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J6-4019	
Naslov projekta	Vodilni humanisti slovenskega prostora med 16. in sredo 19. stoletja ter njihovo socialno in kulturno okolje	
Vodja projekta	14117 Boris Golec	
Tip projekta	J Temeljni projekt	
Obseg raziskovalnih ur	9630	
Cenovni razred		
Trajanje projekta	07.2011 - 06.2014	
Nosilna raziskovalna organizacija	618 Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti	
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	106	Institut "Jožef Stefan"
	501	Inštitut za novejšo zgodovino
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6	HUMANISTIKA
	6.01	Zgodovinopisje
Družbeno-ekonomski cilj	13.06	Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6	Humanistične vede
	6.01	Zgodovina in arheologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

2. Povzetek raziskovalnega projekta¹

SLO

Predstavitev problema:

Pri številčno majhnih evropskih narodih, kot je slovenski, sta kultura in jezik temeljna konstitutivna elementa, zato je za ustrezno razumevanje preteklosti njihovega prostora tem pomembnejše poznavanje vloge humanističnih osebnosti, ki so se v »prednacionalni dobi« tako

ali drugače ukvarjale z današnjim nacionalnim prostorom in bile hkrati s svojo dejavnostjo vpete v širše evropske tokove.

Projekt je z različnih vidikov obravnaval vodilne humanistične osebnosti, ki so delovale v več kot tristoletnem časovnem razponu od 16. do srede 19. stoletja. Vsem humanistom (z izjemo enega v točkah 4–6) je skupno, da so: 1) bistveno sooblikovali duhovne, miselne, znanstvene, kulturne in tudi politične tokove na Slovenskem, 2) bili kot sooblikovalci izrazito vpeti v dogajanja širšega prostora, 3) dlje časa delovali zunaj slovenskih dežel, 4) pomembno vplivali na razvoj misli oz. znanosti v širšem srednjeevropskem prostoru, 5) bili kot takšni uveljavljeni že za življenja in 6) so danes prisotni v širši, ne le domači nacionalni kolektivni zavesti. Kot takšni simbolizirajo vsa velika zgodovinska oz. kulturnozgodovinska obdobja (reformacijo, protireformacijo, barok, razsvetljenstvo, romantiko), predstavljajo razvojni lok od začetkov empirizma k moderni znanosti ter od zgodnjih etnično-jezikovnih integracij k modernim narodom.

Cilji in dosežki raziskave:

Najpomembnejši humanisti slovenskega prostora s »(srednje)evropskim« dometom so bili prvič obravnavani interdisciplinarno in skupaj v enem projektu. V ospredju raziskovalnega pristopa niso bile osebnosti kot takšne, ampak njihova interakcija z okoljem, obravnavana v več tematskih sklopih. Znotraj vsakega tematskega sklopa so bili prednostno pokriti tisti problemi in problemske celote, ki so bili doslej najbolj deficitarni pri poskusih celovitega prikaza dobe, preučevanih osebnosti in trajnih rezultatov njihovega dela. Tematski sklopi so bili naslednji: 1) biografsko-zgodovinski, 2) literarnozgodovinski, 3) kulturno-politični. Projektne skupine temu ustrezno niso sestavljali samo zgodovinarji, temveč raziskovalci štirih ved: zgodovinopisja, literarne vede, jezikoslovja in umetnostne zgodovine.

Poleg klasične oblike publiciranja so vse objave dostopne tudi v elektronski obliki na posebnem spletišču. Spletišče projekta je prednostno namenjeno ažurnemu objavljanju novih spoznanj, ki jih ni mogoče dovolj hitro publicirati v klasični tiskani obliki.

ANG

Problem identification:

Culture and language being the basic constitutive elements of many numerically small nations such as Slovenian, proper understanding of the history of their territories crucially depends on the knowledge of the role of prominent humanists who in any way dealt with the present-day national territory during the “pre-national period” and whose activities were very much in line with broader European trends.

The leading humanists of the period spanning more than three hundred years, from the 16th to mid-19th century, were examined from various perspectives. What they all (but one representing an exception in points 4–6) share in common is that: 1) they played a crucial role in co-creating the spiritual, intellectual, scientific, cultural, and political currents in the Slovenian territory, 2) hence, they were also important protagonists in the developments that took place in a broader context, 3) they worked outside the Slovenian provinces for longer periods of time, 4) they had a significant influence on the development of thought and science, respectively, in a broader Central European context, 5) they already achieved recognition in their lifetime, and 6) today they are present in not only Slovenian national but broader collective consciousness. As such, they symbolise all major historical or cultural historical periods (Reformation, Counter-Reformation, Baroque, Enlightenment, and Romanticism) and represent the development arc from the beginnings of empiricism to modern science and from the early ethno-linguistic integrations to modern nations.

Research goals and achievements:

The most important humanists in the Slovenian territory of a “(Central) European” range were for the first time subject to a consolidated interdisciplinary investigation under one project. The main focus was not on their personalities but their interaction with the environment, which was analysed under several thematic areas. Each thematic area focused on problems and problem clusters that have so far proved to be the most deficient in efforts to provide a comprehensive overview of the period, personalities under examination and sustainable results of their work. The project included the following thematic areas: 1) biographic-historical, 2) literary-historical, and 3) cultural-political. The project group was therefore not composed exclusively of historians but of researchers from the following three fields of science: historiography, literary sciences, linguistics, and

history of art. In addition to the traditional form of publishing, all publications are also available in electronic version on a specially designated website. The website is primarily intended to regularly disseminate the latest findings whose timely publication in the traditional print form is not possible, and allow direct interaction with the scientific and professional community.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem projektu²

Projekt je bil podaljšan za poldrugo leto do 31. decembra 2015, zato poročilo o realizaciji predloženega dela ne more biti končno. Poročilo je strukturirano po tematskih sklopih iz najave.

Skupni vprašanji – 1) vpliv humanistov na socialno in kulturno okolje ter 2) percepcija današnjega slovenskega in z njim povezanih prostorov v luči kulturne, etnične, jezikovne, verske, politične in drugih identitet, integracij in dezintegracij – sta bili obravnavani kot sestavni deli drugih znanstvenih razprav (dve sta izšli v tujem jeziku, od tega ena v tujini) in monografije »Nedokončana kroatizacija delov vzhodne Slovenije med 16. in 19. stoletjem«. Prav tako so bili v znanstvene objave vključeni parcialni izsledki bibliografske raziskave o razširjenosti knjižnih del obravnavanih vodilnih humanistov v evropskih knjižnicah.

Trubar in njegov krog

B. Golec je evidencialno vire o Trubarju v arhivih v Sloveniji in Avstriji (Dunaj, Gradec), medtem ko študijsko potovanje v Nemčijo ni bilo potrebno, ker sta mu Deželni cerkveni arhiv v Stuttgartu in Univerzitetni arhiv v Tübingenu priskrbeli reprodukcije doslej neznanih virov. Po analizi novopridobljenih podatkov je pripravil referat in razpravo o Trubarjevih sodelavcih, ki pa zaradi večkratne predstavitve znanstvenega posveta v Krškem še nista mogla biti prezentirana.

Leta 2014 je v obliki elektronske znanstvene monografije izdal delo »Primož Trubar: Prispevki k življenjepisu«. V prvem poglavju so predstavljeni Trubarjevi biografski podatki, dopolnjeni in popravljani v luči novih ugotovitev, ki so jih omogočili dolgo nedostopni in neznani viri. Tudi ostala štiri poglavja, posvečena specifičnim vprašanjem, so v znatni meri zasnovana na prezrtih in še neznanih virih. Obravnavajo izvor, zapisovanje in etimologijo Trubarjevega priimka, njegovo zgodnje šolanje, sodobna pričevanja o njegovem življenju in delu, preden je postal protestantski duhovnik, ter meščansko komponento v Trubarjevem sorodstvu in njeno vlogo v življenju očeta prve slovenske knjige.

Valvasor in njegov krog

B. Golec je opravljal raziskovalno delo v arhivih v Sloveniji, na Hrvaškem (Zagreb), v Italiji (Videm, Gorica) in Avstriji (Dunaj, Gradec, Celovec), iz Londona in Švice pa pridobil reprodukcije arhivskega gradiva. Glavnina arhivskega dela je potekala na fondih deželnih stanov, zapuščin plemiških rodbin in obsežne rokopisne zapuščine Valvasorjevega biografa P. Radicsa. Analizirano gradivo je potrdilo hipotezo o Valvasorjevi raziskovalni vsestranskosti in osvetlilo več zanemarnjenih ključnih momentov v njegovem življenju.

Objave je mogoče razdeliti v dva dela: 1) o Valvasorju in njegovem času ter 2) o njegovem potomstvu. V osmih znanstvenih razpravah je Golec obravnaval: izvor, družino, šolanje in mladost J. V. Valvasorja, nova spoznanja o njegovem baronstvu, smrti, zapuščini in dejanski hiši, v kateri je nazadnje živel in umrl, Valvasorja kot zemljiškega gospoda, krog njegovih grafičnih sodelavcev na gradu Bogenšperk in polihistorjevo siceršnjo vpetost v družbeno življenje Kranjske. V letu 2015 izideta še razpravi o Valvasorjevih stikih z znamenitim astronomom E. Halleyem (v soavtorstvu z raziskovalko iz Italije) in o pomembni vlogi rodbine njegove prve žene. O novoodkriti Valvasorjevi hiši v Krškem je izšla krajša monografija, krajša monografija o Valvasorjevem neznanem urbarju pa je pripravljena za tisk in izide sredi leta 2015. Napovedana monografija o Valvasorju je v zaključni fazi in bo zaradi preobsežnosti izšla v dveh knjigah: prva o rodbini Valvasor na Kranjskem leta 2015, druga o Valvasorjevem življenju in delu pa naslednje leto, obe pri Založbi ZRC. Poleg tega je Golec v osmih razpravah (dve sta izšli v tujini) obravnaval Valvasorjevo potomstvo do današnjih dni in odnos potomcev do znamenitega prednika.

Schönleben in njegov krog

M. Deželak Trojar je v arhivih in knjižnicah v tujini (Dunaj, Gradec, Zagreb, Padova) odkrila številne neznane vire o Schönlebovem življenju, še pomembnejše pa so najdbe njegovih neznanih rokopisov in osnutkov del. Za popolnejšo sliko o Schönlebovem zgodovinskem

ustvarjanju in njegovem sodelovanju ter vplivu na Valvasorja sta bili odločilni odkritji njegovih in z njim povezanih zapiskov, ki dokazujejo, da je imel Schönleben zbranega več gradiva za načrtovani drugi del spisa *Carniolia antiqua et nova*, kot so mu priznavali Valvasor in poznejši raziskovalci njegovega opusa. Nekatere raziskovalne izsledke je M. Deželak Trojar predstavila na dveh simpozijih in enem posvetovanju. V prvi polovici leta 2015 izide njena razprava o Schönlebnovem življenju in delu, za objavo pa je že pripravljen tudi prispevek o vplivih na Schönlebnovo življenjsko in ustvarjalno pot.

M. Ogrin je preučeval Schönlebnov retorični slovstveni opus v nemščini in latinščini, ki je bil doslej deležen le generičnih omemb. Raziskavo je povezal s pripravo znanstvene izdaje, v kateri bo vsaj eno od številnih, a neznanih govorniških del kranjskega polihistorja postalo dostopno tudi v slovenskem prevodu. Za objavo v ediciji je izbral zbirko pridig *Tractatus Geminus De Mysterijs Dominicæ Passionis*. Schönleben se v tem delu pokaže ne le kot erudit in teolog, marveč tudi kot izjemno spreten literarni oblikovalec. Znanstvena edicija tega dela bo izšla jeseni 2015. Digitaliziran je bil tudi Schönlebnov doslej komaj znani rokopis, filozofsko-ezoterična razprava *Basis ethica*.

Erberg in njegov krog

M. Preinfalk je življenje in delo Jožefa Kalasanca Erberga primarno raziskoval na arhivskem gradivu v slovenskih in tujih arhivih (Dunaj). Posebno raziskovalno poglavje je bila izredno obsežna korespondenca posameznih Erbergov in samega Jožefa Kalasanca, katere dokončna obdelava bi presegala okvire projekta. Delna analiza korespondence je pokazala, da je bil Erberg do svoje smrti v stikih s številnimi posamezniki iz širšega srednjeevropskega prostora, in potrdila hipotezo o njegovi humanistični dejavnosti, ki je dolgo časa ostajala v ozadju. Njegov največji pomen je v tem, da je z zbiranjem in analiziranjem najrazličnejšega gradiva o Kranjski na dolgi rok različnim vedam omogočil raziskovanje različnih aspektov preteklosti.

Rezultati raziskav so bili objavljeni v treh prispevkih, ki bodo lahko dobra osnova za monografijo: v razpravi o Erbergovi povezovalni vlogi med Kranjsko in dunajskim dvorom, v razpravi o plemiških arhivih ter v preglednem tekstu o širši rodbini Erberg.

Zois in njegov krog

L. Vidmar je na podlagi raziskav rokopisnega in knjižnega gradiva v NUK sestavil javno dostopen popis knjižnice Ž. Zois. V predavanju na simpoziju je pojasnil, zakaj je bila med vsemi knjižnicami na Slovenskem prav Zoisova knjižnica žarišče slovenskega kulturnega nacionalizma. Rezultati raziskav Zoisovega dela so bili predstavljeni v dveh predavanjih na Alpsko-jadranski univerzi v Celovcu. Na podlagi analize korespondenc Zoisovega kroga, shranjenih v NUK in ZRC SAZU, je dokončal monografijo *A Slavic Republic of Letters: The Correspondence between Jernej Kopitar and Baron Zois*, ki jo je sprejela v program založba Peter Lang (Frankfurt) in bo izšla leta 2015. Monografija bo predstavila Zoisovo pisemsko mrežo, ki je povezala nekatere največje duhove Srednje Evrope in Balkana ter poganjala slovanske kulturne nacionalizme na območju Avstrijskega cesarstva.

Kopitar in njegov krog

L. Vidmar je za monografijo *Avtobiografski diskurz* napisal prispevek o Kopitarjevi avtobiografiji. S podatki iz sočasnih virov je dokazal, da je Kopitar zavestno zamolčal oziroma popačil nekatere dogodke iz svojega življenja na Dunaju. Na podlagi arhivskih virov in kritičnega pregleda literature je na novo osvetlil odnose med Kopitarjem in Čehi. Rezultate raziskav je predstavil na mednarodnem simpoziju ter objavil v češki reviji *Slavica litteraria*. Nove ugotovitve o Kopitarjevem delu so bile predstavljene tudi v predavanju o karantansko-panonski teoriji na Alpsko-jadranski univerzi v Celovcu. Prispevek o vlogi Valvasorjeve *Slave vojvodine Kranjske* v kulturi na Slovenskem pa je med drugim pojasnil, kako pomembno je na Kopitarja in njegov krog vplival Valvasor.

Rast zgodovinskega vedenja o slovenskem prostoru

D. Mihelič se je posvetila predvsem zgodnjerednjeveški zgodovini slovenskega prostora v interpretacijah humanističnega zgodovinopisja in objavila prispevek o poznavanju in interpretacijah spisa »*Conversio Bagoariorum et Carantanorum*«. Objavila je tudi razpravo o humanističnem zgodovinopiscu Mavru Orbinu in enciklopedično geslo o goriškem zgodovinarju Martinu Baučerju. Poleg tega je bila historiografija osnova za pripravo referata na mednarodnem simpoziju, razprave ter enciklopedičnega gesla o vstaji proti legitimni oblasti v Karantaniji.

N. Makuc je dokončala nagrajeno znanstveno monografijo *Historiografija in mentaliteta v novoveški Furlaniji in Goriški*. Zatem je na osnovi bogate in raznolike objavljene in neobjavljene historiografske produkcije novoveške Furlanije in Goriške preučevala različne problematike, povezane z zgodovino zahodnega slovenskega prostora: deželno identiteto, življenje slovenske skupnosti, odnose med različnimi jezikovnimi skupnostmi, poznavanje slovenskega prostora s strani italijansko pišočih historiografov itd. Objavila je tri izvirne znanstvene razprave (v Sloveniji in Italiji) ter sodelovala na treh znanstvenih sestankih (dveh v Italiji).

Poleg tega je v dveh knjižnicah v Furlaniji preučevala večinoma rokopisna dela čedajskega humanista Marc'Antonia Nicolettija. Do izteka projekta bo pripravljena znanstveno-kritična izdaja že transkribiranega Nicolettijevega rokopisa št. 1745 iz videmske mestne knjižnice. N. Makuc je preučevala tudi možnosti hrambe neznanega Valvasorjevega dela po raznih knjižnicah v Gorici.

Odnos humanistov do idej francoske revolucije in domače socialne in politične stvarnosti:

P. Vodopivec je v slovenskih arhivih evidentiral gradivo o S. Tauffererju, A. Podobniku in prostozidarjih ter preučeval poročanje časopisja o francoski revoluciji. Za t. i. Ilirski slovarček, ki ga pripravljajo v Parizu, je napisal 35 gesel o slovenskih frankofilih in nasprotnikih Francozov v času Ilirskih provinc. Na mednarodni konferenci o Napoleonovem cesarstvu v Parizu je strnjeno predstavil poglede, ki so se v slovenskem prostoru izoblikovali v odnosu do francoske zasedbe in Napoleonove politike. Pred iztekom projekta bo na njegovem spletišču objavil Tauffererjev memorandum jakobinski vladi v Parizu v zvezi z revolucijo v Habsburški monarhiji.

A. Studen je raziskoval t. i. »razsvetljevanje ljudstva« (Volkserklärung) v 18. stoletju in o tem objavil znanstveno razpravo, v kateri je izpostavil sočasna opažanja o slovenskih izobražencih ter opozoril na recepcijo in prve prevode najvidnejših razsvetljenskih piscev (npr. J. H. Campe, R. Z. Becker, B. Franklin).

Tehnološko-informacijska podpora projektu

T. Erjavec je vzpostavil spletišče projekta (<http://nl.ijs.si/wiki/Humanisti/WebHome>), ki uporablja tehnologijo Wiki. Platforma je omogočila postopno gradnjo strukture spletnega mesta in sprotno objavlanje rezultatov projekta s strani sodelavcev. Vzpostavljen je bil elektronski dopisni seznam za lažjo komunikacijo med člani projektne skupine, pri čemer je izbrani sistem nudil tudi arhiviranje sporočil.

Kot informacijska zbirka, ki bo nudila podporo širšim raziskavam o humanistih, je bila pripravljena besedilna zbirka etnonimov in lingvonimov o Slovencih in slovenščini

(http://nl.ijs.si/tei/convert/log/kieDpfGwpP/etnonimi_bla/document.html). Zbirka, ki jo je zasnoval M. Ogrin v sodelovanju z jezikoslovci in T. Erjavcem, je dostopna kot delovna različica in bo še izdatno dopolnjena.

Učinki in uporaba rezultatov projekta:

Znanstvena spoznanja projekta so bila in bodo uporabljena s strani raziskovalcev doma in v tujini. Njihovi učinki se ne kažejo samo na ožjem znanstvenem področju, temveč so po pričakovanjih dosegli tudi široko ciljno publiko (medijske predstavitve izsledkov, uporaba spoznanj na področju kulturnega turizma, muzealstva in pedagoške dejavnosti).

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Glede na to, da je bilo trajanje projekta podaljšano za poldrugo leto, do 31. decembra 2015, in da je zaključno poročilo nastalo že v začetku marca 2015, znanstveni rezultati razumljivo še niso mogli biti prezentirani v celoti. Manjši del raziskav je trenutno v fazi finalizacije (analiza zbranega gradiva, pisanje razprav in končevanje monografij), saj se je dinamika dela prilagodila podaljšanju projekta.

Stopnja realizacije programa na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev je, upošteva podaljšanje projekta, skladna s pričakovanji. Rezultati sicer deloma odstopajo od napovedi, vendar gledano v celoti ne gre za kvalitativni ali kvantitativni primanjkljaj, temveč za spremembe, ki so jih na eni strani narekovala sprotne raziskovalne spoznanja (nekatera so raziskave vodila v drugačno smer od predvidene, druga so zahtevala večji vložek od pričakovanega), na drugi pa so posledica sprememb v sestavi projektne skupine (dve upokojitvi in

vklučitev novega člana raziskovalne skupine z enoletno zamudo).

Nekatera vprašanja so raziskana znatno temeljiteje, kot je bilo zastavljeno, nekateri rezultati pa prezentirani v drugačni obliki, npr. kot del širše zasnovane razprave namesto samostojne razprave in kot samostojna monografija namesto predvidene razprave. V končnem seštevku je doslej izšlo tudi več znanstvenih razprav od zastavljenega števila, izdani sta bili dve nenačrtovani monografiji, tretja v najavi nepredvidena pa je v tisku. Do konca leta 2015 izideta še dve načrtovani monografiji in več znanstvenih razprav. Nove objave bodo kakor doslej objavljene tudi na spletišču projekta, spletišče wiki pa bo še izboljšano.

Realno je pričakovati, da bodo vse raziskave izpeljane do izteka projekta 31. decembra 2015, pri čemer bo prezentacija nekaterih rezultatov iz objektivnih razlogov (odločitev uredništev periodičnih publikacij in zbornikov, uvrstitev monografije v program založbe) mogoča v letu 2016. Prav tako tudi prezentacija končnih rezultatov projekta.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁴

Konec leta 2012 sta se nepričakovano upokojila dr. Darja Mihelič in dr. Peter Vodopivec, namesto katerega se je skupini decembra 2012 pridružil dr. Andrej Studen z nespremenjeno kvoto raziskovalnih ur. Sprememba sestave skupine in prerazporeditev raziskovalnih ur sta le v majhni meri vplivala na potek in končne rezultate raziskovalnega dela.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	33686829	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Die humanistische Geschichtsschreibung über die frühmittelalterliche Geschichte des slowenischen Raums [Humanistično zgodovino pisje o zgodnj srednjeveški zgodovini slovenskega prostora]
		ANG	Humanistic historiography on the medieval history of the Slovenian territory
	Opis	SLO	Na ozemlju vzhodnih Alp je v zgodnjem srednjem veku nastala pretežno slovanska gentilna kneževina Karantanija, katere usodo slika zapis Libellus de conversione Bagoariorum et Carantanorum ad fidem christianam. Poznavanje in interpretacije omenjenega spisa sta v zavesti humanističnih zgodovinarjev ob sprejemanju in nadgrajevanju spoznanj predhodnikov postopoma izgrajevala o Karantaniji vse jasnejšo in natančnejšo podobo.
		ANG	In the eastern Alpine area a predominantly Slavic gentile Duchy of Carantania was established in the early Middle Ages, the destiny of which is depicted in the record Libellus de conversione Bagoariorum et Carantanorum ad fidem christianam. Combined with absorbing and expanding earlier findings, the knowledge and interpretations of the said record have in the consciousness of humanistic historiographers gradually developed an ever clearer and more distinct picture about Carantania.
	Objavljeno v	Slovenski znanstveni inštitut = Slowenisches Wissenschaftsinstitut; Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje, ZRC SAZU; Tu felix Europa; 2011; Str. 41-57; Avtorji / Authors: Mihelič Darja	
Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji		
2.	COBISS ID	262959360	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Nedokončana kroatizacija delov vzhodne Slovenije med 16. in 19. stoletjem
		ANG	Incomplete croatianization of parts of eastern Slovenia between the sixteenth and nineteenth centuries

	Opis	SLO	Monografija skuša s primerjalnimi metodami in pritegnitvijo najširšega spektra virov osvetliti razloge za pojavitev in ugasnitev hrvaškega imena v štirih slovenskih obmejnih pokrajinah. Izhodišče obravnave je delo Janeza Vajkarda Valvasorja Slava vojvodine Kranjske (1689), drugo izhodišče pa pogledi Primoža Trubarja na etnično in jezikovne razmere v slovenskem prostoru in soseščini. Poglavitna ugotovitev študije je ta, da se je hrvaško ime na obravnavanih območjih uveljavilo kot prehodni pojav namesto prvotnega slovenskega imena, tedaj imena s »prednacionalno« vsebino in lastnega tudi dobršnemu delu današnjih Hrvatov.
		ANG	By using comparative methods and the broadest possible spectrum of sources, the monograph aims to shed light on the reasons for the emergence and disappearance of the Croatian name in four Slovenian border provinces. The discussion is partly based on the work of Janez Vajkard Valvasor, The Glory of the Duchy of Carniola (1689), and partly on Primož Trubar's views of ethnic and linguistic conditions in the Slovenian territory and its surroundings. The main conclusion of the study is that the Croatian name appeared in said areas as a transitional phenomenon to replace the original Slovenian name, then a name with "pre-national" substance and also adopted by a considerable part of present-day Croats.
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2012; 174 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Golec Boris	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	37371181	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Valvasorjev izvor, družina in mladost (1.-4. del)
		ANG	Valvasors' origin, family and youth – the old unknowns in new light (Part 1-4)
	Opis	SLO	Prispevek obravnava izvor, sorodstvo, primarno družino in prvih trideset let življenja kranjskega polihistorja Janeza Vajkarda Valvasorja (1641–1693). Z novimi viri so osvetljeni njegovo genealoško, socialno in družinsko ozadje ter okoliščine, v katerih se je osebno oblikoval in rasel, preden se je ustalil na Bogenšperku in se v celoti posvetil znanstvenemu delu. Dejstvo, da je Valvasor po starših pripadal tako staremu kot novemu kranjskemu plemstvu, se je odražalo tudi v njegovi percepciji rodne dežele Kranjske.
		ANG	The contribution focuses on the origin, relative, immediate family and the first thirty years of the life of the Carniolian polymath Janez Vajkard Valvasor (1641–1693). New sources shed light on his genealogical, social and family background, as well as on circumstances in which he pursued his personal growth and development before he settled down at Bogenšperk Castle and immersed himself entirely in his scholarly work. The fact that, through his parents, Valvasor belonged to both the old and new Carniolan nobility also reflected in his perception of the native province of Carniola.
	Objavljeno v	Zgodovinsko društvo za Slovenijo; Kronika; 2014; Letn. 62, 2; str. 193-232; Avtorji / Authors: Golec Boris	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
4.	COBISS ID	274144256	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Primož Trubar. Prispevki k življenjepisu
		ANG	Primož Trubar: Contributions to his biography
	Opis	SLO	Monografija obravnava nova spoznanja o izvoru, identiteti in življenju začetnika slovenskega knjižnega jezika Primoža Trubarja (1508–1586). Med najpomembnejšimi ugotovitvami so naslednje: odkrita je bila prava Trubarjeva rojstna hiša, dokazano, da je v zgodnji mladosti spremenil priimek, in ugotovljeno, da je imelo na Trubarjevo življenjsko pot

			pomemben vpliv njegovo doslej komaj znano in sploh neznano vplivno meščansko sorodstvo. Monografija odpravlja več uveljavljenih zmot in pomembno nadgrajuje védenje o Trubarju in njegovem krogu.
		ANG	The monograph discusses new knowledge on the origin, identity and life of the founder of the Slovenian literary language, Primož Trubar (1508–1586). The most important findings include: the discovery of actual house of Trubar's birth, evidence that he changed his family name in early adolescence, and the conclusion that Trubar's life path was profoundly marked by his hitherto little, if at all, known influential town family relations. The monograph eliminates several errors and importantly improves the knowledge on Trubar and his circle.
	Objavljeno v		Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU;Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU;Odsek za tehnologije znanja IJS; 2014; A': 1; Avtorji / Authors: Golec Boris, Ogrin Matija
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija
5.	COBISS ID	1164165	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Herrschafts-, Adels- und Privatarchive in Slowenien [Gosposočinski, plemiški in zasebni arhivi v Sloveniji]
		ANG	Seigneurial, nobility and personal archives in Slovenia
	Opis	SLO	Razprava sistematično predstavlja usodo graščinskih in rodbinskih arhivov v slovenskem prostoru. Miha Preinfalk, ki je predstavil območje nekdanje Kranjske, je izpostavil predvsem obsežni arhiv barona Jožefa Erberga, v katerega je inkorporiranih več drugih rodbinskih oz. graščinskih arhivov z nekdanje Kranjske. Erbergova zbirateljska vnema in srečno naključje, da je njegov arhiv tudi po izumrtju rodbine ostal v slovenskem prostoru, danes omogočata poglobljeno raziskovanje zgodovine Kranjske, zlasti ob upoštevanju dejstva, da je bilo mnogo drugih podobnih arhivov v 20. stoletju uničenih.
		ANG	The discussion systematically describes the destinies of seigneurial and family archives in the Slovenian territory. Miha Preinfalk, who presented the area of former Carniola, placed primary focus on the extensive archives of Baron Jožef Erberg, which incorporates several other family or manorial archives of former Carniola. Modern in-depth research of the history of Carniola owes much to Erberg's passion for collecting and the lucky coincidence that his archives remained in the Slovenian territory even after his death, especially in light of the fact that many other archives of this kind were destroyed in the 20th century.
	Objavljeno v		StudienVerlag; Archivpflege und Archivalienschutz; Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs; 2011; Str. 625-660; Avtorji / Authors: Preinfalk Miha, Zadavec Dejan, Hozjan Andrej, Bonin Zdenka, Porcedda Donatella
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek

7.Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	262959360	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Nedokončana kroatizacija delov vzhodne Slovenije med 16. in 19. stoletjem
		ANG	Incomplete croatianization of parts of eastern Slovenia between the sixteenth and nineteenth centuries
			Javna agencija za raziskovalno dejavnost je monografijo razglasila za

	Opis	SLO	izjemni znanstveni dosežek leta 2012 s področja humanistika - zgodovinopisje. Monografija o spremenljivi identiteti prebivalstva delov vzhodne Slovenije med 16. in 19. stoletjem je vzbudila veliko pozornosti in je skoraj razprodana. Deležna je bila več ugodnih objavljenih recenzij doma in v tujini. V letu 2015 bo prevedena v angleški jezik in objavljena pri mednarodni založbi Peter Lang.
		ANG	The Slovenian Research Agency declared the monograph an exceptional scientific achievement in 2012 in the humanities – historiography. The monograph on the changing identity of the population in eastern parts of Slovenia between the 16th and 19th centuries attracted much attention and has been almost sold out. It has received several favourable reviews at home and abroad. In 2015, it will be translated into English and published by the international publishing house Peter Lang.
	Šifra	E.01 Domače nagrade	
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2012; 174 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Golec Boris	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID	263437312	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Uredništvo znanstvene publikacije in nove knjižne serije, organizacija znanstvenega posveta
		ANG	Editor of the scientific publication and of a new book series, organisation of the conference
	Opis	SLO	Miha Preinfalk je urednik dveh publikacij, in sicer Kronike, časopisa za slovensko krajevno zgodovino (od 2005) in Biltena, ki ga izdaja Društvo za preučevanje 18. stoletja (od 2009). V letu 2012 je uredil obsežno tematsko številko Kronike z naslovom Iz zgodovine slovenskih gradov in organiziral odmeven znanstveni posvet o gradovih. Tematika obeh je tesno povezana z nekaterimi vodilnimi humanisti slovenskega prostora, saj so bili mnogi med njimi plemiči z lastnimi gradovi kot centri humanistične dejavnosti. To zlasti velja za polihistorja Janeza Vajkarda Valvasorja (Bogenšperk), mecena Žigo Zoisa (Brdo pri Kranju), in tudi Jožefa Kalasanca Erberga, čigar dvorec Dol je v umetniškem, zbirateljskem in delno tudi znanstvenem smislu slovel v širšem srednjeevropskem prostoru. Leta 2014 je Preinfalk v okviru zbirke znanstvenih monografij Zgodovinskega inštituta ZRC SAZU »Thesaurus memoriae« zasnoval novo knjižno serijo »Castelloologica Slovenica«.
		ANG	Miha Preinfalk is editor of two historical publications, of Kronika, a Review for Slovenian Local History; and of Bilten, published by Slovenian Society for Research of the 18th Century. In 2012 he edited a comprehensive theme issue of Kronika with the title »From the History of Slovenian Castles« and he also organized a conference on that topic that met a wide response. The topic is closely connected with some of the leading humanists of the Slovenian territory, as many of them were noblemen with their own castles as centres of humanistic activity. That holds especially for the polymath Johann Weikhard Valvasor (Bogenšperk/Wagensberg), the Maecenas Sigmund Zois (Brdo/Egg), and Josef Kalasanz Erberg, whose manor Lustthal was famous for its artistic, collectionary and to some extent also scientific activity in a broader Central European territory. In 2014 Preinfalk conceived a new book series "Castelloologica Slovenica" within the framework of the collection of scientific monographs of the Milko Kos Historical Institute ZRC SAZU "Thesaurus memoriae".
Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja		
Objavljeno v	Zveza zgodovinskih društev Slovenije; 2012; Str. 369-832; A': 1; Avtorji /		

		Authors: Preinfalk Miha	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
3.	COBISS ID	33361453	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Referati na mednarodnih konferencah
		<i>ANG</i>	Papers at international conferences
	Opis	<i>SLO</i>	Matija Ogrin in Tomaž Erjavec sta na mednarodnih konferencah v Würzburgu (2011) in Ljubljani (2012) predstavljala zasnovo ter metode izdelave spletnega registra in repozitorija slovenskih rokopisov 17. in 18. stoletja. Register nudi obilo rokopisnega gradiva raziskavam o slovenskih humanističnih piscih. Na konferencah sta pojasnjevala uporabo tehnologij, na katerih temeljijo tudi nastajajoče izdaje projekta o vodilnih humanistih na Slovenskem. Matija Ogrin je imel na to temo vabljen predavanje na univerzi v Sofiji (2013).
		<i>ANG</i>	Matija Ogrin and Tomaž Erjavec presented at international conferences in Würzburg (2011) and Ljubljana (2012) the concept and methods for the production of a digital register and repository of Slovenian manuscripts of the 17th and 18h centuries. The register provides plenty of manuscript material to conduct research on Slovenian humanist authors. At the conferences, Ogrin and Erjavec explained the use of technologies on which the project's editions on the leading humanists in the Slovenian territory are based. Matija Ogrin gave an invited lecture on this subject at the University of Sophia (2013).
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
	Objavljeno v	TEI Consortium]; Philology in the digital age; 2011; Str. 28; Avtorji / Authors: Ogrin Matija, Erjavec Tomaž, Javoršek Jan Jona	
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
4.	COBISS ID	277618432	Vir: COBISS.SI
	Naslov	<i>SLO</i>	Studia Valvasoriana
		<i>ANG</i>	Studia Valvasoriana
	Opis	<i>SLO</i>	Z izdajo obsežnega zbornika znanstvenih razprav Studia Valvasoriana je bil decembra 2014 zaključen veliki projekt prevoda temeljnega dela polihistorja J. V. Valvasorja Die Ehre deß Hertzogthums Crain (1689). Za obsežni zbornik so od skupno 20 razprav štiri prispevali člani projektne skupine Miha Preinfalk, Luka Vidmar in Boris Golec. Preinfalkov prispevek govori o kranjskem plemstvu in plemiških družinah v Slavi vojvodine Kranjske, Vidmarjev o Valvasorjevem najpomembnejšem delu v kulturi na Slovenskem, Golec pa obravnava rodbino Valvasor na Kranjskem od priselitve njenega začetnika do izumrtja ter celotno razvejeno potomstvo J. V. Valvasorja do današnjih dni s posebnim poudarkom na odnosu potomcev do znamenitega prednika. Po zborniku bodo posegale generacije raziskovalcev in drugih uporabnikov.
		<i>ANG</i>	The major project of translating the basic work of the polymath J. V. Valvasor, Die Ehre deß Hertzogthums Crain (1689), was brought to completion with the publication of the comprehensive collection of scholarly papers Studia Valvasoriana. From altogether twenty discussions contained therein four were contributed by the members of the project group: Miha Preinfalk, Luka Vidmar, and Boris Golec. Preinfalk's contribution focuses on Carniolan nobility and noble families in The Glory of the Duchy of Carniola, Vidmar's on Valvasor's most important work in culture in the Slovenian territory, and Golec's discusses the Valvasor family in Carniola from the settlement of its founding member to the extinction, as well as the entire Valvasor's posterity to the present day, with a special emphasis on the descendants' attitude towards their famous ancestor. The collection of

		papers will provide a valuable source for generations of researchers and other users.	
Šifra	F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
Objavljeno v	Zavod Dežela Kranjska; 2014; XVI, 1025 str., 4 zganj. f. pril.; A': 1; Avtorji / Authors: Weiss Janez, Bidovec Sinkovič Maria, Cerkovnik Gašper, Germ Tine, Golec Boris, Nared Andrej, Preinfalk Miha, Rifl Boris, Sapač Igor, Simoniti Vasko, Štih Peter, Štuhec Marko, Vidmar Luka, Vodopivec Jedert, Weiss Janez, Zwitter Žiga, Žnidaršič Golec Lilijana, Žvanut Maja		
Tipologija	2.01	Znanstvena monografija	
5.	COBISS ID	269888512	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Valvasorjeva hiša v Krškem - napačna in prava
		ANG	Two Valvasor's houses in Krško – the wrong and the right one
	Opis	SLO	Boris Golec je z objavo znanstvene monografije o Valvasorjevi hiši v Krškem dosegel, da so leta 2013 v Krškem postavili dve novi spominski plošči: prvo na novoodkriti hiši, v kateri je polihistor J. V. Valvasor resnično živel (Mencingerjeva hiša), in drugo na napačni Valvasorjevi hiši, za katero pa se je izkazalo, da je vendarle imela pomembno vlogo v kulturni preteklosti mesta. Golec je bil 5. marca 2013 tudi slavnostni govornik ob odprtju prenovljene Mencingerjeve hiše in postavitvi spominske plošče J. V. Valvasorju. Leta 2014 je kot član muzejskega sveta Mestnega muzeja Krško izdelal itinerar za Valvasorjevo kulturno pešpot po Krškem in okolici. Je tudi soavtor nove stalne muzejske postavitve o Valvasorju na gradu Bogenšperk, ki je v postopni realizaciji.
		ANG	The publication of Boris Golec's scholarly monograph on Valvasor's house in Krško Boris Golec led to the installation of two new memorial plaques in Krško in 2013: one on the newly discovered house in which the polymath J. V. Valvasor actually lived (the Mencinger House) and the other on the wrong Valvasor's house, which nonetheless left an important mark on the cultural past of the city. On 5 March 2013, Boris Golec was the keynote speaker on the opening of the Mencinger House and the installation of the memorial plaque to J. V. Valvasor. As a member of the museum council of the Krško City Museum, he compiled an itinerary for Valvasor's walking trail through Krško and its surroundings in 2014. Golec is also a co-author of the new permanent museum exhibition on Valvasor at the Bogenšperk Castle, which has been under gradual construction.
	Šifra	F.12	Izboljšanje obstoječe storitve
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2013; 148 str.; A': 1; Avtorji / Authors: Golec Boris	
	Tipologija	2.01	Znanstvena monografija

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine²

Luka Vidmar je konec leta 2013 pri Mestni občini Ljubljana izposloval spremembo napačnega napisa pred ljubljanskim magistratom, postavljenega leta 2001, ki je govoril o požiganju protestantskih knjig leta 1600. Zahtevo po spremembi besedila na spominski plošči je Vidmar utemeljil z obsežno razpravo »Požiga protestantskih knjig v Ljubljani leta 1600 in 1601: med zgodovino in mitom«, objavljeno v Kroniki (letn. 61, 2013, št. 2). Pobudo je podprlo 22 znanstvenikov različnih humanističnih ved, med njimi pet članov projektne skupine. V začetku leta 2014 je bilo na mestu prejšnjega postavljeno novo spominsko znamenje z ustreznim napisom v slovenščini in nemščini.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine³

9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹

SLO

V zadnjih desetletjih, ko tudi v humanistiki vse bolj prihaja do izraza pomen interdisciplinarnih raziskav, še zlasti pri pisanju sintez (zgodovine slovenskega prostora, literarne zgodovine, zgodovine jezika) opažamo nezadostno stanje raziskanosti kot posledico parcialnih obravnav, ki so se preveč omejevale na posamezne osebnosti, pojave ali obdobja, oziroma kot posledico sintetičnih prikazov, ki se niso mogli opreti na predhodne temeljne raziskave, njihovo sporočilo pa se kot referenca ponavlja iz generacije v generacijo. Projekt je skušal nadoknaditi pomanjkljivosti, in sicer tako, da so sodelavci projekta z medsebojno usklajenim raziskovanjem zapolnili glavne vrzeli v raziskanosti ter prispevali k sintetičnemu prikazu jezikovne, kulturne, etnične in politične integracije slovenskega prostora v evropskem prostorskem kontekstu. Projekt, ki ne vključuje samo znanstvenih ved s področja humanistike, temveč tudi sodobne računalniške tehnologije, je bil naravnano interdisciplinarno in bo kot tak lahko prispeval k nadaljnjemu povezovanju zelo različnih panog, med drugim kot zgled za tovrstno sodelovanje. Z metodami raziskovalnega dela je projektna skupina nujno dostopala do tujih znanj in kulturne dediščine zunaj meja Slovenije (bibliotečne baze, knjižnično in arhivsko gradivo) in dopolnjevala védenje o slovenskem prostoru v tujini.

Vzgoja kadrov se odraža na dva načina: 1) V projektu so sodelovali raziskovalci več generacij, ki so bili v razmerju mentor/profesor–študent povezani že v času dodiplomskega in podiplomskega študija in bodo znanstveno tesno sodelovali tudi v prihodnje; 2) Raziskovalci so svoje izkušnje, spoznanja in metode dela kot mentorji in somentorji prenesli na svoje mlade raziskovalce in jih usmerjali v nadaljnje raziskovanje problematike projekta; v projekt sta bili vključeni dve mladi raziskovalki – 1) jezikoslovka in zgodovinarica in 2) jezikoslovka in literarna zgodovinarica –, ki sta se v svojih doktorskih nalogah ukvarjali tudi s tematiko projekta. Možnosti uporabe novih spoznanj in ugotovitev v družbi so zelo široke, sama uporaba pa bo imela dolgotrajne učinke. Delo na projektu je med drugim utrdilo znanstvene stike slovenskega prostora s tujino. Rezultati raziskav Zoisovega in Kopitarjevega življenja in dela bodo denimo relevantni za zgodovino pisje, kulturno zgodovino in slavistiko Srednje Evrope, Rusije in Balkana.

ANG

In the last decades during which humanities too have begun to reflect the growing importance of interdisciplinary research, especially in the production of syntheses (the history of the Slovenian territory, literary history, language history), the lack of research has been recognised as a result of partial studies excessively limited to individual personalities, phenomena and periods, and as a result of synthetic presentations that could not rely on previous basic research, but their message has nevertheless been continuously cited as a reference from one generation to another.

The aim of the proposed project was to make up for the shortcomings by enabling the members of the research group to coordinate their efforts and thus fill the major gaps in research and contribute to a synthetic presentation of language, cultural, ethnic and political integration of the Slovenian territory into the European territorial context.

Combining scientific sciences in the field of humanities and IT technologies, the proposed project was of interdisciplinary nature and could as such also contribute to further integrations of different scientific fields and provide a model for such cooperation.

Based on research methods employed, the project group also had access to international knowledge and cultural heritage outside Slovenia's borders (library databases, library and archival materials) and improved the knowledge on the Slovenian territory abroad.

The education of researchers was performed in two ways: 1) The project included researchers of several generations who had already cooperated during the graduation or postgraduation studies in a mentor/student relationship and shall continue to closely cooperate in the future; 2) As mentors and co-mentors, the researchers transferred their experience, knowledge and methods to their early stage researchers and guided them towards further research on the problem examined under the proposed project; the project also included two early stage researchers – 1) a linguist and historian and 2) a linguist and literary historian – whose doctoral dissertations covered the same problem as the proposed project.

The opportunities to use new knowledge and conclusions are plentiful and of far-reaching impact. The project work among others strengthened the contacts of Slovenian scientists with their colleagues abroad. The results of the research into the life and work of Zois and Kopitar will, for instance, have relevant implications for historiography, cultural history and Slavic

studies of Central Europe, Russia and the Balkans.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Pri številčno majhnih evropskih narodih, kot je slovenski, sta kultura in jezik temeljna konstitutivna elementa, zato je za ustrezno razumevanje preteklosti njihovega prostora tem pomembnejše poznavanje vloge humanističnih osebnosti, ki so se v »prednacionalni dobi« tako ali drugače ukvarjale z današnjim nacionalnim prostorom in bile hkrati s svojo dejavnostjo vpete v širše evropske tokove.

Znanstveni rezultati projekta, ki je bil izrazito vpet v področje kulturne zgodovine, imajo oziroma bodo imeli neposreden pomen za kulturni razvoj slovenskega prostora, vključno z implikacijo spoznanj v izobraževalno-pedagoških procesih, saj je velika večina sodelujočih raziskovalcev hkrati univerzitetnih učiteljev, in sicer na treh slovenskih univerzah (Ljubljana, Koper in Nova Gorica), eden pa gostujoči profesor v tujini.

Rezultati so in bodo prispevali k spoznavanju materialne in nematerialne kulturne dediščine in k utrjevanju zavesti o njenem pomenu. Dva konkretna primera:

- 1) Uporaba in ovrednotenje arhivskih fondov nekaterih rodbin v slovenskih in tujih arhivih sta neposredno prispevala k védenju o pomenu (tega) gradiva za kulturno zgodovino slovenskega in širšega prostora in s tem k varovanju arhivskega gradiva kot materialne kulturne dediščine.
- 2) Popularizacija novih spoznanj je oziroma bo še prispevala k ustrezni obeležitvi in zaščiti (razglasitvi za kulturni spomenik) dveh stavbnih objektov – novoodkrite rojstne hiše Primoža Trubarja in novoodkrita zadnjega doma Janeza Vajkarda Valvasorja ter k postavitvi nove muzejske zbirke na gradu Bogenšperk.

Raziskave o vodilnih humanistih slovenskega prostora v njihovem socialnem in kulturnem okolju skozi tri ključna stoletja pred formiranjem modernega slovenskega naroda in artikuliranjem idej(e) o slovenski državnosti so ustvarile podlago za promocijo države in njene kulture v evropskem in širšem prostoru. Upošteva se, da so »kulturna blagovna znamka« Slovenije poleg njenega jezika in kulture zlasti njene evropsko uveljavljene osebnosti, bodo nova spoznanja in sintetični prikazi nekaterih temeljnih vprašanj iz slovenske preteklosti uporabni v promocijskem smislu tudi na dolgi rok. Tako kakor sta bila denimo Trubar in Valvasor pritegnjena v promocijo Slovenije v času njenega predsedovanja Evropski uniji.

ANG

Culture and language being the basic constitutive elements of many numerically small nations such as Slovenian, proper understanding of the history of their territories crucially depends on the knowledge of the role of prominent humanists who in any way dealt with the present-day national territory during the "pre-national period" and whose activities were very much in line with broader European trends.

The scientific results of the project, which explicitly dealt with the field of cultural history, have – and will continue to have – direct significance for the cultural development of the Slovenian territory and the implication of new knowledge in educational and pedagogical processes, as the vast majority of participating researchers also teach at three Slovenian universities (Ljubljana, Koper and Nova Gorica), and one is a guest lecturer abroad.

The results enhanced and will continue to enhance the knowledge of material and non-material cultural heritage, as well as consolidate the awareness of its importance. Two specific examples:

- 1) The use and evaluation of archival fonds of some families in Slovenian and foreign archives directly contributed to the knowledge of the importance of (these) materials for the cultural history of the Slovenian and broader territory, and thus to the protection of archival materials as material cultural heritage.
- 2) The popularisation of new findings has contributed and will continue to contribute to a proper acknowledgement and protection (declaration of cultural monuments) of two buildings – the newly discovered birth house of Primož Trubar and the newly discovered last residence of Janez Vajkard Valvasor, as well as to the creation of a new museum collection in the Bogenšperk Castle.

The research on the leading humanists of the Slovenian territory and their social and cultural environment during the three crucial centuries before the formation of the modern Slovenian nation and articulation of the idea(s) of Slovenian statehood provided the basis for the promotion of the Slovenian state and its culture within the European and broader area. Bearing

in mind that, apart from its language and culture, Slovenia's main "cultural trademark" are its prominent figures of European recognition, the new findings and synthetic presentations of some fundamental questions concerning Slovenian past will also contribute to long-term promotion – just as e.g. Trubar and Valvasor were used in Slovenia's promotion during its EU presidency.

10. Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Spособnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljaljskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljaljskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

11.Samo za aplikativne projekte in podoktorske projekte iz gospodarstva!
Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visokošolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
	Informacijsko-komunikacijska					

G.07.01.	infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar

--

12.Pomen raziskovanja za sofinancerje¹¹

	Sofinancer		
1.	Naziv		
	Naslov		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra	
		1.	
		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
	Komentar		
	Ocena		

13.Izjemni dosežek v letu 2014¹²**13.1. Izjemni znanstveni dosežek**

Z izdajo obsežnega zbornika znanstvenih razprav Studia Valvasoriana je bil decembra 2014 zaključen veliki projekt prevoda temeljnega dela J. V. Valvasorja Die Ehre deß Hertzogthums Crain (1689). Od skupno 20 razprav so štiri prispevali člani projektne skupine M. Preinfalk, L. Vidmar in B. Golec. Preinfalkov prispevek govori o kranjskem plemstvu in plemiških družinah v Slavi vojvodine Kranjske, o enem najvidnejših polihistorjevih področij obravnave. Vidmar se posveča vlogi Valvasorjevega najpomembnejšega dela v kulturi na Slovenskem in njegovemu vplivu na znanost, literaturo in deželno ter nacionalno identiteto do prvega ponatisa Slave leta 1879. Golčeva prva razprava obravnava rodbino Valvasor na Kranjskem v dveh stoletjih in pol od priselitve njenega začetnika sredi 16. stoletja do izumrtja po moški liniji konec 18. stoletja. V drugi razpravi je prikazano celotno razvejeno potomstvo J. V. Valvasorja do današnjih dni s posebnim poudarkom na odnosu potomcev do znamenitega prednika.

13.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Predavanje Luka Vidmarja na Državni univerzi v Ohio (6. maja 2014) o prepovedanih knjigah na tleh Notranje Avstrije do konca 18. stoletja je najprej predstavilo, kako sta knjižni trg in

knjižno cenzuro na področju slovenskih in avstrijskih dežel v zgodnjem novem veku urejali Katoliška cerkev in habsburška monarhija. V nadaljevanju je pojasnilo, zakaj in kako so prepovedane knjige kljub veljavni zakonodaji krožile med bralci na tem območju. Posebna pozornost je bila posvečena prepovedanim knjigam domačih avtorjev, zlasti Primoža Trubarja in Janeza Ludvika Schönlebna.

Predavanje je občinstvu, v katerem so prevladovali bibliotekarji ter profesorji in študenti zgodovine in slovanskih študij Državne univerze v Ohio, predstavilo malo znane posebnosti knjižne politike in cenzure v habsburški monarhiji. Uvedlo in utrdilo je leta 2014 formalizirano sodelovanje med Državno univerzo v Ohio in ZRC SAZU.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba
raziskovalne organizacije:*

in

vodja raziskovalnega projekta:

Znanstvenoraziskovalni center
Slovenske akademije znanosti in
umetnosti

Boris Golec

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana

9.3.2015

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2015/26

¹ Napišite povzetek raziskovalnega projekta (največ 3.000 znakov v slovenskem in angleškem jeziku) [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega projekta in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke, ki so nastali v okviru tega projekta. Družbeno-ekonomski rezultat iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je

dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat projekta ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega projekta iz obdobja izvajanja projekta (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ni voden v sistemu COBISS). Največ 2.000 znakov, vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov, vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Rubrike izpolnite / prepisite skladno z obrazcem "izjava sofinancerja" <http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>, ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija - izvajalka projekta. [Nazaj](#)

¹² Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega projekta v letu 2014 (največ 1000 znakov, vključno s presledki). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priložitev/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2015 v1.00a

FA-74-85-CB-F1-F6-57-98-2F-E3-DA-06-54-0C-A0-3C-C3-1D-AE-A4

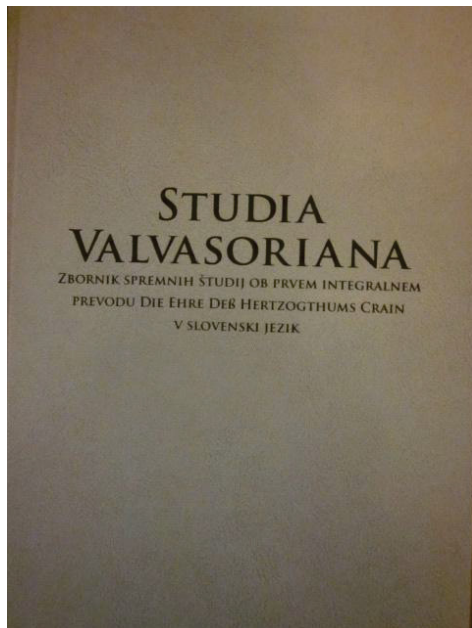
Priloga 1

IZJEMNI ZNANSTVENI DOSEŽEK

Veda: Humanistične vede

Področje: 6.01 Zgodovinarstvo

Dosežek 1: Poglavlja v monografiji, Vir: COBISS.SI-ID 277618432

STUDIA VALVASORIANA

Ljubljana, 2014

Z izdajo obsežnega zbornika znanstvenih razprav *Studia Valvasoriana* je bil decembra 2014 zaključen veliki projekt prevoda temeljnega dela polihistorja J. V. Valvasorja *Die Ehre deß Hertzogthums Crain* (1689).

Od skupno 20 razprav so štiri prispevali člani projektne skupine Miha Preinfalk, Luka Vidmar in Boris Golec. Preinfalkov prispevek govori o kranjskem plemstvu in plemiških družinah v *Slavi vojvodine Kranjske*, o enem najopaznejših polihistorjevih področij obravnave, tem pomembnejšem, ker so za Valvasorjem le redki poglobljeno raziskovali deželno zgodovino in njene plemiške rodbine. Vidmar se je posvetil vlogi Valvasorjevega najpomembnejšega delu v kulturi na Slovenskem do prvega ponatisa *Slave* (1879). Golčeva prva razprava obravnava rodbino Valvasor v dveh stoletjih in pol od priselitve njenega začetnika na Kranjsko sredi 16. stoletja do izumrtja po moški liniji konec 18. stoletja. V drugi razpravi je prikazano celotno razvejeno potomstvo J. V. Valvasorja do današnjih dni s posebnim poudarkom na odnosu potomcev do znamenitega prednika. Nekateri med njimi so se tako kot Valvasor posvečali domoznanstvu, kar nekaj pa je tudi znanstvenikov.

Zbornik je temeljno znanstveno delo o Valvasorju in njegovem najpomembnejšem delu, v katerem so zbrane študije k prvemu popolnemu prevodu *Slave vojvodine Kranjske* v slovenski jezik in iz katerega bodo črpale znanstvena spoznanja še generacije raziskovalcev in drugih uporabnikov.

Priloga 2

IZJEMNI DRUŽBENO-EKONOMSKI DOSEŽEK

Veda: Humanistične vede

Področje: 6.07 Literarne vede

Dosežek: Predavanje na tuji univerzi, vir: COBISS.SI-ID 37068077

Luka Vidmar

FORBIDDEN BOOKS IN INNER AUSTRIA UNTILL THE END OF THE 18TH CENTURY

The Ohio State University,
Columbus, Ohio, 6. 5. 2014

Predavanje o prepovedanih knjigah na tleh Notranje Avstrije do konca 18. stoletja je najprej predstavilo, kako sta knjižni trg in knjižno cenzuro na področju slovenskih in avstrijskih dežel v zgodnjem novem veku urejali Katoliška cerkev in habsburška monarhija. V nadaljevanju je pojasnilo, zakaj in kako so prepovedane knjige kljub veljavni zakonodaji krožile med bralci na tem območju. Posebna pozornost je bila posvečena prepovedanim knjigam domačih avtorjev, zlasti Primoža Trubarja in Janeza Ludvika Schönlebna.

Predavanje je občinstvu, v katerem so prevladovali bibliotekarji ter profesorji in študenti zgodovine in slovanskih študij Državne univerze v Ohio, predstavilo malo znane posebnosti knjižne politike in cenzure v habsburški monarhiji. Uvedlo in utrdilo je leta 2014 formalizirano sodelovanje med Državno univerzo v Ohio in ZRC SAZU.